

Matkailu ja luonnon köyhtyminen

- tutkimuskohteena Sustainable Travel Finland -ohjelma

Esko Sorakunnas, Juulia Räikkönen, Miia Grénman, Henna Konu & Liisa Tyrväinen

Tutkimuksella tulosta - matkatietoseminaari 18.1.2024

Luonnon köyhtyminen

Ihmisen aiheuttama lajien, ekosysteemien
ja perinnöllisen muuntelun häviäminen

Ekosysteemipalvelut heikkenevät

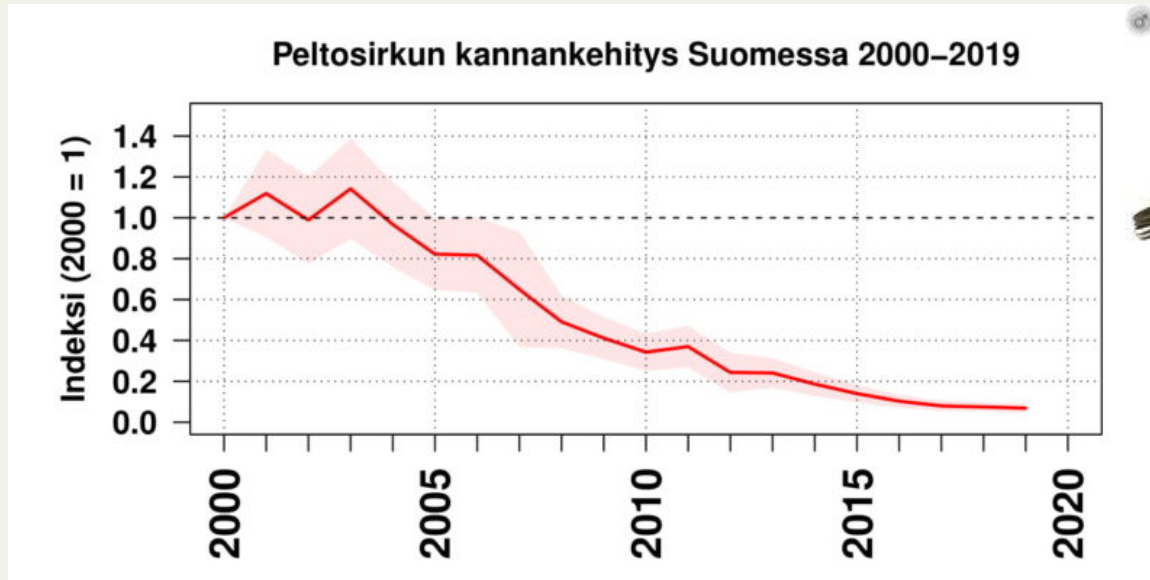
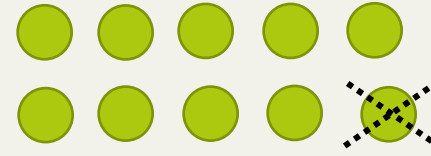

Ilmastonmuutokseen verrattava
uhka ihmiskunnalle

BIODIFUL

Luonto köyhtyy myös Suomessa

- Jo yli 300 lajia kuollut sukupuuttoon
- Parhailtaan joka kymmenes laji vaarassa hävitä

BIODIFUL

Matkailun ja biodiversiteetin suhde

- ▶ Ekosysteemipalvelut edellytys matkailuteollisuudelle
- ▶ Luonnon monimuotoisuus ja hyvinvointi vetovoimatekijöitä
- ▶ Matkailu aiheuttaa luontokatoa (luonto 🦶 jälki)
  - ▶ Maankäyttö kaventaa elinympäristöjä
  - ▶ Luonnonvarojen käyttö energiaksi, ruuaksi ja rakentamiseen
  - ▶ Ilmansaasteet, jätehuolto ja vesiensuojelu haasteina
  - ▶ Vieraslajit syrjäyttävät alkuperäistä lajistoa
  - ▶ Lento- ja laivaliikenne ruokkivat ilmastonmuutosta
- ▶ Matkailu voi myös tukea biodiversiteettiä (luonto 🖐️ jälki)

Sustainable Travel Finland -ohjelma

- ▶ Visit Finlandin kestävän kasvun ohjelma yrityksille ja destinaatioille
- ▶ Aineistoanalyysi ja asiantuntijahaastattelut (2-4/2023)
- ▶ Kestävyyden kolme ulottuvuutta:

Taloudellinen

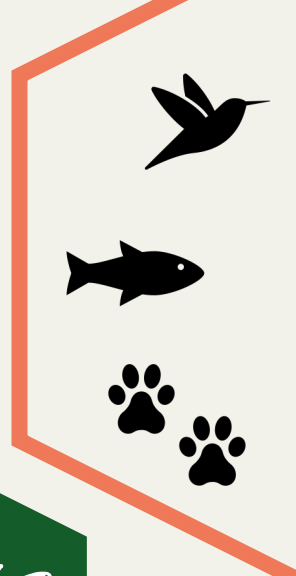
Sosio-kulttuurinen

Ekologinen

Vaikuttaminen luonnon monimuotoisuuden säilymisen

Biodiversitetti-indikaattorit

Yrityksen oma toiminta	Torjunta ja kunnostaminen	Elinympäristöt	Lajit	Toiminta suojelualueilla
BD-ohjelma	Vieraslaajat	Soidensuojelu	Linturuokinta	Yhteistyösopimus
Koulutus	Perinnemaisemat	Metsiensuojelu	Pöntötys	
Viherkatto	Vesistöt	€€€ suojelutyöhön	Hyönteishotellit	
	Roskien keruu		Elinympäristöjä	

→ Konkreettisia ja näkyviä käytännön suojelutoimia

Yhteenveto

- ▶ Hieno avaus kohti luontopositiivisempaa matkailua
- ▶ Konkreettisia paikallisia toimia: merkitys ja mitattavuus
- ▶ Huomiota myös matkailun elinkaarivaikutuksiin
- ▶ Välineellisestä ajattelusta strategisempaan, ekologista kestävyyttä korostavaan suuntaan
- ▶ Matkailun uudelleenasetointi kilpailukyvyyn, asiakastyytyväisyyden ja luonnon hyvinvoinnin samanaikaiseksi turvaamiseksi

Tutkimus on osa Strategisen tutkimusneuvoston rahoittamaa BIODIFUL-tutkimushanketta, jossa synnytetään luonnon monimuotoisuutta kunnioittavaa johtajuutta liiketoiminnassa, yhteiskunnallisessa päätöksenteossa sekä kuluttajien arjessa.

<https://biodiful.fi>

”Biodiversity, Leadership, and Resilience in Tourism - A Case Study of the Sustainable Travel Finland Program”

Esko Sorakunnas

Turun yliopiston Biodiversiteettiyksikkö

esko.sorakunnas@utu.fi

Kenellä tulisi olla päävastuu siitä, että matkailun aiheuttamaa luontokatoa vähennetään?

- a) matkailijoilla
- b) kohteiden majoitus- ja ohjelmapalvelutarjoajilla
- c) lento- ja laivayhtiöillä
- d) valtioilla / EU:lla / kansainvälisillä organisaatioilla
- e) kaikilla edellä mainituilla